

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΕΡΓΑΣΙΑΣ, ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΑΣΦΑΛΙΣΗΣ
ΚΑΙ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΑΛΛΗΛΕΓΓΥΗΣ

Ενιαίος
Φορέας
Κοινωνικής
Ασφάλισης

ΑΝΑΡΤΗΣΗ ΣΤΟ ΔΙΑΔΙΚΤΥΟ

ΕΞ. ΕΠΕΙΓΟΥΣΑ
ΕΓΚΥΚΛΙΟΣ ΑΡ.: 42

ΚΕΝΤΡΙΚΗ ΥΠΗΡΕΣΙΑ

ΓΕΝΙΚΗ Δ/ΝΣΗ ΑΠΟΝΟΜΗΣ ΣΥΝΤΑΞΕΩΝ

ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΑΠΟΝΟΜΗΣ ΣΥΝΤΑΞΕΩΝ

ΤΜΗΜΑ ΝΟΜΟΘΕΣΙΑΣ ΣΥΝΤΑΞΕΩΝ

Ταχ. Δ/ση: Ακαδημίας 22, Τ.Κ. 10671 Αθήνα

Πληροφορίες: Ευαγγ. Φάγκρα

Τηλ.: 210/3729655

FAX: 210/3666010

e-mail: d.sintaxon@efka.gov.gr

Αθήνα, 12 .9. 2018

Αριθ. Πρωτ. 1079314

ΠΡΟΣ:

Τους αποδέκτες του Πίνακα Α '

ΚΟΙΝΟΠΟΙΗΣΗ:

1. Η.ΔΙ.Κ.Α Α.Ε

Δ/ση Λειτουργίας & Υποστήριξης
Εφαρμογών

Υποδιεύθυνση Υποστήριξης Πελατών
Λυκούργου 10, Τ.Κ. 11745 Αθήνα

2. Υποομάδα Έργου Συντάξεων ΕΦΚΑ
Πατησίων 12, Τ.Κ. 10677 Αθήνα

3. "Ιριδα", Κολοκοτρώνη 4, Τ.Κ. 10561
Αθήνα

ΘΕΜΑ: «Γνωστοποίηση διατάξεων του άρθρου 1 του Ν.4554/2018 σχετικά με την έναρξη και λήξη του δικαιώματος σύνταξης από τον ΕΦΚΑ».

Κοινοποιούμε τις διατάξεις του άρθρου 1 του Ν.4554/2018 «Ασφαλιστικές και συνταξιοδοτικές ρυθμίσεις-Αντιμετώπιση της αδήλωτης εργασίας-Ενίσχυση της προστασίας των εργαζομένων-Επιτροπεία ασυνόδευτων ανηλίκων και άλλες διατάξεις» (ΦΕΚ 130^Α /18.07.2018), καθώς και το με αρ. πρωτ. Φ. 80000/ Δ17/οικ.42679/976/06.08.2018 έγγραφο του ΥΠΕΚΑΑ, με το οποίο γνωστοποιήθηκαν οι διατάξεις αυτές στον ΕΦΚΑ, οι οποίες καθορίζουν ενιαίες προϋποθέσεις έναρξης και η λήξης του δικαιώματος σύνταξης λόγω γήρατος, αναπηρίας και θανάτου από το Φορέα.

Η ισχύς του άρθρου αυτού αρχίζει για όλους τους ασφαλισμένους σε πρώην φορείς που εντάχθηκαν στον ΕΦΚΑ από τη δημοσίευση του νόμου στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως

(άρθρο 73), δηλαδή **από τις 18.7.2018**. Ειδικά για τους συνταξιοδοτούμενους με βάση τις διατάξεις του τέως **ΟΓΑ, οι διατάξεις του άρθρου αυτού εφαρμόζονται από 1.1.2019**.

Για την εφαρμογή των κοινοποιούμενων διατάξεων θα ακολουθήσουν αναλυτικές οδηγίες με νέο έγγραφο.

Συν/να : α) ΦΕΚ 130 Α' /18.07.2018 (σελ. 8915-8916)

β) Το αρ. πρωτ. Φ. 80000/ Δ17/οικ.42679/976/06.08.2018 έγγραφο του ΥΠΕΚΑΑ.

Η ΑΝΑΠΛ.ΠΡΟΪΣΤΑΜΕΝΗ ΤΗΣ ΓΕΝ. ΔΙΕΥΘΥΝΣΗΣ

Ι. ΓΑΤΗ- ΣΠΥΡΟΠΟΥΛΟΥ

ΑΚΡΙΒΕΣ ΑΝΤΙΓΡΑΦΟ

Η ΠΡΟΪΣΤΑΜΕΝΗ ΤΟΥ ΑΥΤΟΤΕΛΟΥΣ
ΤΜΗΜ/ΤΟΣ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΗΣ ΜΕΡΙΜΝΑΣ

Π. ΚΑΤΩΠΟΔΗ

ΕΦΗΜΕΡΙΔΑ ΤΗΣ ΚΥΒΕΡΝΗΣΕΩΣ ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ

18 Ιουλίου 2018

ΤΕΥΧΟΣ ΠΡΩΤΟ

Αρ. Φύλλου 130

ΝΟΜΟΣ ΥΠ' ΑΡΙΘΜ. 4554

Ασφαλιστικές και συνταξιοδοτικές ρυθμίσεις - Αντιμετώπιση της αδήλωτης εργασίας - Ενίσχυση της προστασίας των εργαζομένων - Επιτροπεία ασυνόδευτων ανηλίκων και άλλες διατάξεις.

**Ο ΠΡΟΕΔΡΟΣ
ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ**

Εκδίδομε τον ακόλουθο νόμο που ψήφισε η Βουλή:

**ΜΕΡΟΣ Α΄
ΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚΕΣ ΚΑΙ ΣΥΝΤΑΞΙΟΔΟΤΙΚΕΣ
ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ**

**Άρθρο 1
Έναρξη και λήξη του δικαιώματος σύνταξης
από τον ΕΦΚΑ**

1. Για την άσκηση του δικαιώματος σύνταξης λόγω γήρατος, αναπηρίας ή θανάτου από τους ασφαλισμένους των ενταχθέντων στον ΕΦΚΑ φορέων, συμπεριλαμβανομένων του Δημοσίου και του ΟΓΑ, απαιτείται η υποβολή αίτησης συνταξιοδότησης στον ΕΦΚΑ.

2.α) Το δικαίωμα σύνταξης γήρατος αρχίζει από την πρώτη του επόμενου της υποβολής της αίτησης συνταξιοδότησης μήνα, υπό την προϋπόθεση ότι κατά την ημερομηνία αυτή πληρούνται όλες οι νόμιμες προϋποθέσεις συνταξιοδότησης, σε αντίθετη δε περίπτωση, από την πρώτη ημέρα του μήνα που έπεται εκείνου κατά τον οποίο πληρούνται όλες οι νόμιμες προϋποθέσεις. Τα δικαιολογητικά που απαιτούνται κατά περίπτωση για τη συνταξιοδότηση λόγω γήρατος υποβάλλονται μέχρι την τελευταία ημέρα του έκτου (6ου) μήνα που έπεται του μήνα υποβολής της αίτησης συνταξιοδότησης. Αν από τα υποβαλλόμενα δικαιολογητικά προκύπτει ότι οι απαραίτητες για τη συνταξιοδότηση προϋποθέσεις, όπως αυτές προσδιορίζονται για κάθε κατηγορία ασφαλισμένων του ΕΦΚΑ, πραγματοποιήθηκαν σε επόμενο ημερολογιακό της αίτησης συνταξιοδότησης μήνα, ως χρόνος έναρξης του δικαιώματος σύνταξης ορίζεται η πρώτη του επόμενου της συμπλήρωσης των απαραίτητων προϋποθέσεων μήνα. Αν παρέλθει άπρακτη η προθεσμία των έξι (6) μηνών για την υποβολή των απαιτούμενων δικαιολογητικών με υπαιτιότητα του ασφαλισμένου, η αίτηση συ-

νταξιοδότησης λόγω γήρατος απορρίπτεται και εκδίδεται σχετική απόφαση.

β) Για τα πρόσωπα για τα οποία απαιτείται από την κείμενη νομοθεσία η λύση της υπαλληλικής σχέσης ή η διαγραφή από τις τάξεις των Ενόπλων Δυνάμεων, των Σωμάτων Ασφαλείας και του Πυροσβεστικού Σώματος, προκειμένου να συνταξιοδοτηθούν λόγω γήρατος, η προϋπόθεση αυτή εξακολουθεί να ισχύει.

γ) Οι ασφαλισμένοι που, κατά την έναρξη χορήγησης της σύνταξης, συνεχίζουν την απασχόλησή τους ως μισθωτοί ή μη μισθωτοί, διέπονται από τις διατάξεις περί απασχόλησης συνταξιούχων. Στις περιπτώσεις αυτές δεν απαιτείται η διακοπή της επαγγελματικής δραστηριότητας, όπως προβλέπεται ανά πρώην ασφαλιστικό φορέα και η συνέχιση της απασχόλησης δηλώνεται στην αίτηση συνταξιοδότησης.

δ) Ειδικά για τους ασφαλισμένους επαγγελματίες οδηγούς, εκπαιδευτές και αυτοκινητιστές για τους οποίους απαιτείται, με βάση την ισχύουσα νομοθεσία, η κατάθεση της επαγγελματικής άδειας οδήγησης για την έναρξη της συνταξιοδότησης, το δικαίωμα σύνταξης ξεκινά την πρώτη του επόμενου μήνα της υποβολής της αίτησης συνταξιοδότησης υπό την προϋπόθεση της προηγούμενης κατάθεσης της επαγγελματικής άδειας οδήγησης. Σε αντίθετη περίπτωση, η χορήγηση της σύνταξης ξεκινά την πρώτη ημέρα του επόμενου μήνα από εκείνον εντός του οποίου κατατέθηκε η επαγγελματική άδεια οδήγησης. Κατά τα λοιπά ισχύουν τα οριζόμενα στην περίπτωση α΄.

3. Το δικαίωμα σε σύνταξη λόγω θανάτου ασφαλισμένου ή συνταξιούχου αρχίζει από την πρώτη ημέρα του μήνα που έπεται της ημερομηνίας θανάτου. Η σύνταξη λόγω θανάτου καταβάλλεται αναδρομικά από την ημερομηνία αυτή και δεν μπορεί να ανατρέξει σε χρονικό διάστημα μεγαλύτερο από ένα (1) έτος πριν από το τέλος του μήνα που υποβάλλεται η αίτηση συνταξιοδότησης.

Το δικαίωμα σύνταξης στους δικαιούχους ασφαλισμένους ή συνταξιούχους, που κηρύσσεται σε αφάνεια με τελεσίδικη δικαστική απόφαση, αρχίζει από την πρώτη (1η) ημέρα του επόμενου μήνα από το χρόνο έναρξης της αφάνειας, όπως αυτός προσδιορίζεται στη δικαστική απόφαση. Προϋπόθεση για τη χορήγηση της σύνταξης στα πρόσωπα του προηγούμενου εδαφίου είναι η υποβολή αίτησης απονομής ή μεταβίβασης μέσα σε ένα (1)

έτος από τη δημοσίευση της τελεσίδικης δικαστικής απόφασης. Αν δεν υποβληθεί τέτοια αίτηση εντός της ανωτέρω προθεσμίας, η καταβολή της σύνταξης δεν μπορεί να ανατρέξει σε χρόνο αψώτερο του ενός (1) έτους από την υποβολή της αίτησης.

4. Το δικαίωμα σε σύνταξη λήγει:

α) στη σύνταξη λόγω γήρατος, στο τέλος του μήνα κατά τον οποίο επήλθε ο θάνατος του συνταξιούχου,

β) στη σύνταξη λόγω θανάτου, στο τέλος του μήνα κατά τον οποίο επήλθε ο θάνατος ή τελέστηκε γάμος ή συνάφθηκε σύμφωνο συμβίωσης του δικαιούχου της σύνταξης ή από τότε που, με νεότερη κρίση της υγειονομικής επιτροπής, έπαυσε η ανικανότητα προς εργασία σύμφωνα με την παράγραφο 1Α και την περίπτωση β' της παρ. 1Β του άρθρου 12 του ν. 4387/2016 (Α' 85).

Όταν προβλέπεται λήξη του συνταξιοδοτικού δικαιώματος με τη συμπλήρωση ηλικιακού ορίου, η λήξη επέρχεται στο τέλος του μήνα κατά τον οποίο συμπληρώνεται το κατά περίπτωση ηλικιακό αυτό όριο.

5. Από την έναρξη ισχύος του παρόντος καταργείται κάθε άλλη αντίθετη ειδική ή γενική διάταξη. Ειδικά για τους συνταξιοδοτούμενους με βάση τις διατάξεις του τέως ΟΓΑ, οι διατάξεις του άρθρου αυτού εφαρμόζονται από 1.1.2019, υπολογιζόμενου από 1.1.2018 και εφεξής του τμήματος της μηνιαίας σύνταξής τους, που αντιστοιχεί στις καταστατικές διατάξεις, επί συντάξιμων μηνών.

Άρθρο 2

Έναρξη ασφάλισης στον τέως ΟΓΑ

1.α) Για την εγγραφή στα Μητρώα Ασφαλισμένων του ΕΦΚΑ (Κλάδος Κύριας Ασφάλισης Αγροτών του τέως ΟΓΑ) και την υπαγωγή στην ασφάλιση, υποβάλλεται Απογραφικό Δελτίο, το οποίο επέχει θέση αίτησης υπεύθυνης δήλωσης του ν. 1599/1986 (Α' 75).

Ως ημερομηνία έναρξης ασφάλισης λογίζεται η πρώτη του μήνα έναρξης άσκησης ασφαλιστέας δραστηριότητας, όπως αυτή προκύπτει από τη βεβαίωση έναρξης εργασιών της αρμόδιας Δ.Ο.Υ.

Αν δεν υφίσταται υποχρέωση έναρξης εργασιών στη Δ.Ο.Υ., ως ημερομηνία έναρξης ασφάλισης λογίζεται η πρώτη του μήνα υποβολής του Απογραφικού Δελτίου. Στην περίπτωση αυτή η υπαγωγή στην ασφάλιση δεν μπορεί να ανατρέξει πέραν της πενταετίας από την ημερομηνία υποβολής του Απογραφικού Δελτίου.

Με απόφαση του Υπουργού Εργασίας, Κοινωνικής Ασφάλισης και Κοινωνικής Αλληλεγγύης καθορίζεται ο τρόπος εξόφλησης των τυχόν αναδρομικά οφειλόμενων ασφαλιστικών εισφορών και κάθε άλλη αναγκαία λεπτομέρεια.

Οι προϋποθέσεις υπαγωγής στην ασφάλιση κρίνονται σε μεταγενέστερο χρόνο, σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 6 του ν. 3050/2002 (Α' 214).

β) Τα ανωτέρω δεν εφαρμόζονται στα πρόσωπα που απασχολούνται ως εργάτες γης και αμείβονται με εργόσημο, εφόσον δεν έχουν εγγραφεί στα Μητρώα Ασφαλισμένων του Κλάδου Κύριας Ασφάλισης του τέως ΟΓΑ για την άσκηση άλλου επαγγέλματος.

2. Για τη διακοπή της ασφάλισης στον ΕΦΚΑ (Κλάδος Κύριας Ασφάλισης Αγροτών του τέως ΟΓΑ) υποβάλλε-

ται σχετική αίτηση - υπεύθυνη δήλωση. Ως ημερομηνία διακοπής ασφάλισης λογίζεται η τελευταία ημέρα του μήνα διακοπής άσκησης δραστηριότητας, όπως αυτή προκύπτει από τη βεβαίωση διακοπής εργασιών της αρμόδιας Δ.Ο.Υ.

Αν δεν υφίσταται υποχρέωση έναρξης εργασιών στη Δ.Ο.Υ., ως ημερομηνία διακοπής ασφάλισης λογίζεται η τελευταία μέρα του μήνα υποβολής της αίτησης διακοπής.

Οι προϋποθέσεις διακοπής της ασφάλισης κρίνονται σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 6 του ν. 3050/2002.

3.α) Για εκκρεμείς, κατά τη δημοσίευση του παρόντος νόμου, αιτήσεις εγγραφής στα ανωτέρω Μητρώα και υπαγωγής στην ασφάλιση, ως ημερομηνία έναρξης της ασφάλισης λογίζεται η πρώτη ημέρα του μήνα υποβολής του Απογραφικού Δελτίου.

Για εκκρεμείς, κατά τη δημοσίευση του παρόντος νόμου, αιτήσεις διακοπής της ασφάλισης, ως ημερομηνία διακοπής της ασφάλισης λογίζεται η τελευταία ημέρα του μήνα υποβολής της σχετικής αίτησης.

β) Ο έλεγχος αναδρομικής υπαγωγής ή διακοπής της ασφάλισης πραγματοποιείται σε μεταγενέστερο χρόνο, σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 6 του ν. 3050/2002.

γ) Στις περιπτώσεις της παρούσας παραγράφου, εισφορές υγείας για την περίοδο μεταξύ της υποβολής του Απογραφικού Δελτίου έως την ολοκλήρωση της εγγραφής στα μητρώα ασφαλισμένων του ΕΦΚΑ (Κλάδος Κύριας Ασφάλισης Αγροτών του πρώην ΟΓΑ) δεν αναζητούνται.

δ) Ομοίως, δεν αναζητούνται εισφορές Κλάδου Υγείας σε κάθε περίπτωση αναδρομικής υπαγωγής στην ασφάλιση του ΕΦΚΑ για ημερομηνία που ανατρέχει πριν το χρόνο εγγραφής στα μητρώα του.

Άρθρο 3

Εύλογη αμφιβολία ως προς την υπαγωγή σε δύο ή περισσότερους φορείς έως 31.12.2016

1. Βεβαιωμένες ή μη οφειλές προς πρώην φορείς κοινωνικής ασφάλισης ή το Δημόσιο, οι οποίες δημιουργήθηκαν λόγω εύλογης αμφιβολίας ως προς την υποχρέωση υπαγωγής ή μη στην παράλληλη ασφάλιση δύο (2) ή περισσότερων πρώην φορέων ασφάλισης ή του Δημοσίου για το χρονικό διάστημα έως 31.12.2016, δύνανται να διαγράφονται ή να απαλλάσσονται τυχόν επιβληθέντων πρόσθετων τελών, τόκων, προσαυξήσεων και επιβαρύνσεων, σύμφωνα με τη διαδικασία που περιγράφεται στο παρόν άρθρο. Τυχόν καταβληθέντα από τους ασφαλισμένους ποσά έναντι των ανωτέρω οφειλών δεν επιστρέφονται και δεν αναζητούνται.

2. Η εύλογη αμφιβολία μπορεί να αποδεικνύεται ενδεικτικά από τα ακόλουθα κριτήρια:

α) ύπαρξη δικαστικής απόφασης υπέρ του ασφαλισμένου οφειλέτη,

β) ύπαρξη αντίθετων δικαστικών αποφάσεων επί του ίδιου δυσχερώς ερμηνευόμενου νομικού θέματος,

γ) προηγούμενη μακρόχρονη πρακτική της διοίκησης συνεπεία της οποίας είχε δημιουργηθεί στα υπόχρεα πρόσωπα η πεποίθηση περί μη υπαγωγής στην ασφάλιση,

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΕΡΓΑΣΙΑΣ
ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΑΣΦΑΛΙΣΗΣ
& ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΑΛΛΗΛΕΓΓΥΗΣ
ΓΕΝΙΚΗ ΓΡΑΜΜΑΤΕΙΑ
ΚΟΙΝΩΝΙΚΩΝ ΑΣΦΑΛΙΣΕΩΝ

Αθήνα, 6.08.2018

Αρ. πρ.: Φ80000/Δ17/οικ.42679/976

Γενική Δ/ση Κοινωνικής Ασφάλισης
Δ/ση Δ17 Παροχών Κύριας Σύνταξης

Πληροφ: Σ. Παπαϊωάννου
Διεύθυνση: Σταδίου 29
Ταχ. Κωδ.: 101 10 Αθήνα
Τηλέφωνο: 2131516747
Fax: 210 – 3368116
e-mail: diad@ypakp.gr

ΠΡΟΣ: ΕΦΚΑ
Γραφείο Διοικητή
Αγ. Κων/νου 8
102 41 Αθήνα

ΘΕΜΑ: Γνωστοποίηση των διατάξεων του άρθρου 1 του ν. 4554/2018 (Α' 130) περί έναρξης και λήξης του δικαιώματος σύνταξης από τον ΕΦΚΑ.

Σας γνωρίζουμε ότι στο ΦΕΚ Α'130 (18.07.2018) δημοσιεύτηκε ο νόμος 4554/2018 «Ασφαλιστικές και συνταξιοδοτικές ρυθμίσεις – Αντιμετώπιση της αδήλωτης εργασίας – Ενίσχυση της προστασίας των εργαζομένων – Επιτροπεία ασυνόδευτων ανηλίκων και άλλες διατάξεις», στις διατάξεις του άρθρου 1 του οποίου καθορίζονται οι προϋποθέσεις έναρξης και λήξης του δικαιώματος σύνταξης λόγω γήρατος και θανάτου από τον ΕΦΚΑ, που εφαρμόζονται από την ημερομηνία δημοσίευσης του νομού για τους ενταχθέντες πρώην φορείς, πλην ΟΓΑ όπου εφαρμόζονται από 01.01.2019.

Παρακαλούμε για την παροχή οδηγιών στα Υποκαταστήματα για την εφαρμογή των ανωτέρω διατάξεων.

Η Προϊσταμένη Γενικής Διεύθυνσης
Κοινωνικής Ασφάλισης

Δρ. Παρασκευή Τσάμη

ΕΣΩΤΕΡΙΚΗ ΔΙΑΝΟΜΗ:

Δ/ση Δ17